

Arabci in islam: Arabija pred islamom: Arabija ime zelo raznolike naravne razmere, prebivalci med seboj zelo razlikujejo. **Beduini**: puščavski nomadi (ovčereja, konjereja, kamele) rodovno-plemenske skupnosti, težko življenje, podrejene ženske. Na JZ so pogoji za stalno naselitev, trgovanje. SV v 6. stol. krščanski. Med sirijo in emnom cveti Meka (trgovina, romanje, sveto mesto, malikovanje). Do 7. stol. nima Arabija povezanega prebivalstva, nepomembna. Združijo jo vera. **Mohamed in islama**: v 8. stol. nastajajo njegovi življenjepisi. Rodil se je okoli 570 v Meki. Poročil s Hadidžo, bogato vdovo, pri 40 letih, ko naj bi se mu prikazal angel Gabriel. Imel se je za božjega preroka, širil vero, 622 pobegne v Medino. **Hedžra**. Islam ni le vera tudi politična sila. 630 zavzame meko, sprejmejo vero. Do njegove smrti 632 je vera razširjena skoraj po vsej Arabiji. **Koran**: muslimanska sveta knjiga, verska določila, Mohamedove izjave (**suna**), podoben judovskim in krščanskim sv. knjigam. Religija določa tudi vsakdanje življenje. **osvajanja**: Tako hitra združitev je mogoča zaradi vere, vera v usodo, pa vernikom pravi, da se jim ni treba ničesar bati. Pomembni so sveti boji proti nevernikom - **džihad**. To so vladarji velikokrat izkoriščali za širitev ozemlja. Leta 732 Arabce zaustavijo Franki. Arabski imperij se razdrobi (iste ostanejo navade, vera, ... razdrobi se 1258) **Družbena ureditev v času Omajadov in Abasidov**: oblast in religija sta neločljivo povezani, **Kalif** (prvi 1.630) je verski predvsem pa politični poglavar. Selitev prestolnice iz Medine v Damask - vladanje po vzoru despotov, Kalif postane deden. Družba vsebuje sužnjelastniške in fevdalne prvine. V Siriji in Palestini zemlja razdeljena na vladarska in cerkvena posestva-koloni. V Iraku in Iranu lastniki aristokrati (imajo sužnje, kmetje), s prihodom Arabcev izgubijo ozemlja, ne muslimani plačujejo davke. Arabci so pobirali davke ter tudi sami plačevali desetino prihodkov. **Islamizacija**: 8. stol. vere na vsiljuje, v zameno za vero nudi boljše pogoje. **kultura**: oblikuje novo kulturo, prekaša Zevropsko. Črpa dosežke drugih kultur - posreduje evropejcem - prispevajo k svetovnemu kulturnemu razvoju (vrh pod zgodnjimi Abasidi) znan. središče so univerze - od 8. stol. prevajajo dela gr. piscev, znan. V matematiki uvedejo indijski desetiški sistem, razvija se medicina (poučujejo, načelo krvnega obtoka), prve lekarne in šole farmacevtske. Razvoj astronomije, geo. (10, 11 - določijo gibanje okrog sonca, zemljevidi). Odkrivajo nove snovi, preko korane preučujejo slovnico, trgujejo. **umetnost**: nanjo vpliva vera, arhitektura - mlinice (zglede zanj) je Mohamedova hiša v medini, značilne kupole, nepokrita dvorišča, oboki, okraski (knjige, preproge), niso upodabljali podob. Pomembni glasbeniki, književniki - pripovedništvo.